

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Selonteko liiallisen alijäämän korjaamiseksi

MARKETTA HENRIKSSON
26.5.2026

Suomen liiallisen alijäämän menettely

- Komission arvioi 25.11.2025 Suomen tilannetta perustuen tilastotietoihin, joiden mukaan julkisyhteisöjen alijäämä v. 2024 oli 4,4 % suhteessa BKT:hen, sekä komission syysennusteeseen, jonka mukaan alijäämä suhteessa BKT:hen v. 2025 olisi 4,5 %. Komissio ehdotti 12.12.2025 liiallisen alijäämän menettelyn avaamista Suomelle.
- Neuvosto päätti 20.1.2026 SEUT 126 artiklan 6 kohdan mukaisesti liiallisen alijäämän olemassaolosta Suomessa ja antoi samalla suosituksen sen korjaamiseksi.
 - ⇒ Neuvosto suosittaa nettomenojen enimmäiskasvun rajoittamista (korjaava nettomenopolku) vuosina 2026–2028
 - ⇒ Alijäämän tulisi alittaa 3 prosentin viitearvo v. 2028

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle

- Finanssipoliittisen lain (laki julkisen talouden hoitamisesta 1440/2025) 6 § 3 momentin mukaan, jos Euroopan unionin neuvosto on tehnyt Suomea koskevan päätöksen liiallisesta alijäämästä, valtioneuvoston tulee ryhtyä SEUT 126 artiklan 7 kohdan nojalla Suomelle annettujen suositusten mukaisiin tai niitä julkistaloudellisilta vaikutuksiltaan vastaaviin toimenpiteisiin suositusten mukaisessa määräajassa sekä **antaa asiasta eduskunnalle selonteko**. Selonteon tulee sisältää selostus tarvittavista lainsäädäntö- ja muista toimenpiteistä.

Liiallisen alijäämän menettely - prosessi

- Liiallisen alijäämän menettelyssä annettujen suositusten toimeenpanon ja tuloksellisten toimien arviointi perustuvat neuvoston suosituksen mukaisen korjaavan nettomenopolun noudattamiseen.
- EDP-suosituksen noudattamista arvioitaessa huomioidaan kansallinen ns. puolustuspoikkeuslauseke.
- Suomi raportoinut 30.4.2026 komissiolle tuloksellisista toimista v. 2026 edistymisraportin (APR) yhteydessä.
- Jos komission arvion mukaan korjaavalla nettomenopolulla on pysytty, menettely ”laitetaan lepäämään” ja seuranta jatkuu.
- Jos jäsenvaltio poikkeaa korjaavalta nettomenopolulta, komissio tekee kokonaisarvion:
 - Jos poikkeama korjaavalta nettomenopolulta ylittää 0,3 % suhteessa BKT:hen vuositasolla tai 0,6 % suhteessa BKT:hen kumulatiivisesti, syntyy vahva oletus siitä, että tuloksellisiin toimiin ei ole ryhdytty.
 - Päätös siitä, että tuloksellisiin toimiin ei ole ryhdytty (joka voisi johtaa menettelyn etenemiseen aina sakkoihin saakka), tehdään lähtökohtaisesti toteumatietoihin perustuen.
- 3.6.2026 komission kevätpaketin yhteydessä arvio tuloksellisista toimista
- Lopullinen arvio v. 2026 osalta kesällä 2027 perustuen toteumatietoihin

Valtiovarainministeriön arvio EDP-suosituksen noudattamisesta

	2026	2027	2028
Neuvoston suositus, korjaava nettomenopolku, %	1,3	1,5	1,8
Nettomenojen kasvu (VM:n kevään ennuste), %	4,6	3,3	3,2
Puolustusmenojen kasvu verrattuna v. 2021, %-yks.	1,5	1,6	1,7
Laajennettu korjaava valvontatili, kertynyt poikkeama, % suhteessa BKT:hen	-0,7	0,2	0,9

- 2026: vuoden 2025 negatiivinen nettomenojen kasvu sekä puolustuspoikkeuslauseke huomioiden Suomi noudattaisi korjaavaa nettomenopolkua
- 2027: korjaavalta nettomenopolulta poikettaisiin puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeenkin
- 2028: korjaavalta nettomenopolulta poikettaisiin puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeenkin ja alijäämä jää yli 3 prosenttiin (VM:n ennuste v. 2028: -4,6 % suht. BKT:hen)

EDP-päätöksen poistaminen

- Lisäaikaa liiallisen alijäämän korjaamiseen on mahdollista saada, jos korjaavaa nettomenopolkua on noudatettu
 - Korjaavan nettomenopolun noudattaminen v. 2028 edellyttää myös v. 2027 mahdollisesti kertyneiden poikkeamien korjaamista v. 2028.
 - Valtiovarainministeriön arvion mukaan korjaavan nettomenopolun noudattaminen edellyttää n. 2,7 mrd. sopeutusta v. 2028
 - Lisäaikaa tarvitaan todennäköisesti 2 vuotta ennen kuin alijäämä saadaan kestävästi alle 3 prosentin toteumatietojen perusteella
 - Tämä tarkoittaisi, että liiallisen alijäämän päätös poistettaisiin vasta keväällä 2031
- Valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomi on noudattanut v. 2025 saamiensa julkista taloutta koskevia maakohtaista suosituksia

Tehtäviä Talouspolitiikan arviointineuvostolle

- Talouspolitiikan arviointineuvostosta annetun lain (1441/2025) 1 §:n mukaan arviointineuvoston tehtäviin kuuluu laatia valtiovarainministeriön pyynnöstä ennaltaehkäisevää osaa koskevan asetuksen 23 artiklassa tarkoitettu arviointi ja analyysi sekä korjaavaa osaa koskevan asetuksen 3 artiklan 5 kohdan mukainen ei-sitova erillinen selvitys
 - Valtiovarainministeriö pyytää talouspolitiikan arviointineuvostoa laatimaan **arvion siitä, vastaavatko vuotuisessa edistymisraportissa ilmoitetut julkisen talouden toteumatiedot neuvoston asettamaa nettomenopolkua, ja jos pitää tarpeellisena, analyysin mahdollisen neuvoston asettamalta nettomenopolulta poikkeamisen taustalla olevista tekijöistä**
 - Valtiovarainministeriö pyytää talouspolitiikan arviointineuvostoa myös laatimaan **ei-sitovan selvityksen liiallisen alijäämän menettelyn tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettujen ja suunniteltujen toimenpiteiden riittävydestä viimeistään alustavassa talousarviosuunnitelmassa tehtävän EDP-raportoinnin jälkeen**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

MARKETTA.HENRIKSSON@GOV.FI